Kupujte VOJNE BONDE!
FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium
FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

VOLUME XXVI.—LETO XXVI. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), APRIL 22, 1943. ŠTEVILKA (NUMBER) 93

12 MILIJONOV TON LADIJ POGREZNJENIH

Podmornice so pogreznile lansko leto več zavezniških ladij, kakor so jih Združene države in Velika Britanija zgradile.

WASHINGTON, 21. aprila. — Trumanov odbor je danes javil, da je bilo preteklo leto pogreznjenih okoli 12 milijonov ton zavezniških ladij, to je več, kot jih je bilo leta 1942 zgrajenih v Zedinjenih državah in Veliki Britaniji.

Odbor je pripomnil, da so bite izgube zadnpe mesece reducirane ter je zagotovil, da se bo učinkovito nastopilo proti nevarnosti podmornic.

Odbor je izjavil, da je bilo preteklega leta zgrajenih v Zedinjenih državah 746 ladij s skupno prostornino 8,090,800 ton. Odgovor proti nevarnosti podmornic bo v pospešeni gradnji novih parnikov kakor tudi v gradnji bojnih ladij, rušilcev, oboroženih parnikov in bojnih letal.

"Nobena tajnost ni, da mi nimamo na razpolago dovolj ladij za prevoz vsega tega, kar potrebujemo sami in naši zavezniki onkraj morja," je izjavil odbor.

"Nekatera pogreznjenja so bila neizogibna, mnogo pa bi se lahko preprečilo, če bi imeli dovolj rušilcev in ladij, ki prevažajo podmornice." Zdaj se temu pomanjkanju odpomore, ker gradnja takih ladij je v polnem teku."

Znižanje vrednosti točk nekaterim živilom, prezerviranim juham in sadju

Ljudje ne kupujejo dovolj kvarljivih živil, ker je cena točk zanje previsoka. Nadaljne izpremembe bodo še uveljavljene.

WASHINGTON, 20. aprila. — Urad za administracijo cen je odredil drastično znižanje vrednosti točk prezerviranim in "suhim" juham, vsemu zamrznjenemu sadju in sočivju ter je črtal z racijske liste tako zvani "black-eyed" grah. Tozadevna odredba postane polnomočna v četrtek.

Znižanje na polovico ali več

V večini slučajev je redukcija znižana na polovico ali še več. Tozadevno se je odločilo v namenu, da bi ljudje kupovali več teh živil.

"Kanta" paradižnikove juhe, ki vsebuje 10½ unče, je bila reducirana od šestih točk na tri točke, in tudi vse druge juhe v istih količinah so bile reducirane od šest na štiri točke.

Prav tako je bilo skoro na polovico reduciranih večina "dehirdratnih" juh; 2½-unčni zavoji teh juh so bili reducirani z dveh točk na eno točko.

Popularna enofuntna količina zmrzlega sadja je prišla s 13 točk na 6 točk, funtni zavoji zmrzlega "baked beans" pa z z osmih točk na štiri točke.

Urad za administracijo cen dalje naznanja, da bo tudi proučil izpremembo v vrednosti točk raznim vrstam mrzlih narezkov, kakor gnjati za "lunch" itd. Gnjat ali ham je najdražji po točkah ter stane v gotovih slučajih 11 točk funt, radi česar so se mesarji in grocerji pritoževali, da se ga jako počasi prodaja.

Nove racijske knjižice

Meseca junija in julija bodo poslane po pošti ljudem vojnoracijske knjižice št. 3, ki bodo nadomestile knjižice št. 1 in 2, v katerih bo zmanjkalo znamk.

Listine, na katerih se bo izpolnilo prošnje za nove knjižice, vam bodo prinesli pismonoše med 20. majem in 5. junijem. Te listine boste morali izpolniti ter jih poslati nazaj do 10. junija, nakar boste dobili knjižice koncem meseca julija.

Glavna vporaba novih knjižic bo za sladkor, kavo in čevlje, za kar se zdaj vporablja knjižica št. 1, v kateri je ostalo le še malo znamk.

Prodiranje angleške osme armade proti Tunisu

Nemci in Italijani so čedalje bolj stiskani v kot, ki ga tvorita Tunis in Bizerta.

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 21. aprila. — Angleška osma armada je zavzela mesto Enfidaville, nato je pet milj proti severozapadu zavzela z naskokom gorsko citadelo Takrouno ter napredovala dve milji v Djebel Garci okraju.

Moštvo osme armade je z bajoneti in noži napadlo gorske pozicije, ki so oddaljene na nekaterih mestih samo 45 milj od Tunisa.

Včeraj je bilo sestreljenih 27 osiščnih letal, dočim so jih zavezniki izgubili osem.

Nemci in Italijani so stisnjeni v kot ob Tunisu in Bizerti, kjer stoje s hrbtom ob morju ter vedo, da se nimajo nikamor več umakniti. Nobenega dvoma ni, da bodo napočile zdaj najsrditejše bitke, ker Nemci bodo po vsej priliki skušali za najvišjo ceno prodati svoja življenja.

IZPRAZNITEV ITALIJANSKE OBALI

LONDON, 20 aprila. — Premier Benito Mussolini je ukazal, da se morajo izseliti od južne obali Italije vsi civilisti, ki niso zaposleni pri utrjevalnih delih. Poročilo naznanja, da je bilo v zadnjih dneh evakuiranih iz južnih provinc že 30,000 oseb.

Pobit od avta

Zadnjo soboto je bil zadet od avtomobila, pri čemur je dobil poškodbe, rojak Frank Znidaršič, stanujoč na 1267 E. 170 St Nahaja se v Emergency Clinic bolnišnici na E. 152 St., kjer ga prijatelji lahko obiščejo popoldne od 2. do 4. ure ali pa zvečer od 7. do 8. ure.

PUSTOŠENJE JUGOSLAVIJE

BERN, (AP). — Jugoslovanski krogi izjavljajo, da so dobili poročila o popolnem porušenju vasi Ladjevce in Paklenica na Hrvaškem. Ti kraji se nahajajo v srezu Novska in so bili zravnani z zemljo za kazen, ker je bil v bližini Siska, vlak poln nemških čet, vržen iz tira.

V Srbiji so Nemci in Bolgari ubili sedem kmetov v Dupcih, a 18 v Pomoravlju. Vas Dragačevo je bila zažgana dočim so Guberovac deloma porušili in zapalili.

Rusija opominja Bolgare

MOSKVA, (AP). — Uradni list ruske vlade "Izvestija" je prinesel oster uvodnik, ki opominja Bolgare, da narod Sovjetske Unije ne pozablja na to, da se Bolgarska zdaj v teku 25 let, že drugič nahaja v taboru sovražnikov.

GOEBBELSOVO GOBEZDANJE

LONDON, 20. aprila. — Dr. Goebbels je rotil ob 54. rojstnem dnevu Adolfa Hitlerja nemško ljudstvo po radiu, naj "prežene hudiča dvomov, in naj se koncentrira na vojno."

Dr. Goebbels je nato rekel, da so zavezniki pričeli vojno zato, ker so sovražili nacizem, zlasti pa nemškega firerja Hitlerja. "In poglejte danes Hitlerjev trpeči obraz, s katerega odseva trpeča duša nemškega naroda, nato pa poglejte režeči se obraz premierja Churchilla, ki se veseli vojne proti Nemčiji, na katero je naščuval svet," je rekel Goebbels.

NEKAJ SE KUHA

Z ameriško armado v Severni Afriki, 20. aprila. — "Bonjour," vojaški tednik, ki izhaja v centru zavezniških bojnih aktivnosti, je objavil sledečo vest:

"Približno v dveh tednih bo objavljena vest, ki bo ljudi bolj eletrificirala kakor pa obisk predsednika Roosevelta v Casablanci. Ta vest bo vzradostila srca tudi najbolj pesemističnih ljudi."

Naši fantje-vojaki

Pvt. Frank Leo Wolf, sin gospe Mr. in Mrs. Leo Wolf, 4703 Sylvia Ave., je prišel za 10 dni na dopust iz Fort Rilley, Kansas. Na svoje službeno mesto se bo podal v soboto.

Frank Godic, ml., 1105 Norwood Rd., ki je odšel v armado, se zahvaljuje vsem prijateljem in sorodnikom za obiske in darilom, ki so mu jim poklonili pred odhodom.

Sgt. John Lonchar, brat Mrs. A. Samson, 6218 St. Clair Ave., je bil premeščen in njegov naslov je sedaj: Sgt: John Lonchar (35304021), Co. B., 2640 Q.M. Truck Bn., A.P.O. 700, New York, N. Y.

Pfc. John Yapel, sin Mr. in Mrs. Yapel, 20351 Lindberg Ave., je prišel na 15-dnevni dopust. Nahajal se je onstran morja. Nastanjen je pri svoji sestri Margaret, rojeni Ercul, na 20790 Tracy Ave.

Pogreb Šmiciklasa

Pogreb pokojnega Petra Šmiciklasa se bo vršil v cerkev sv. Nikolaja, na Superior Ave. in E. 36 St. v soboto zjutraj ob 9 uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda.

Prevoz ameriških letal

Na sliki vidimo neko ladjo v konvoju, katere krov je natrpan z letali, ki so na potu v Evropo. Okoli te ladje je videti bojne ladje, ki stražijo dragoceni tovor.

Strašno stanje slovenskih izgnancev v italijanskih koncentracijskih taboriščih

MUSSOLINI SVETUJE ITALIJANOM, NAJ BODO VLJUDNI NAPRAM OKUPATORJEM

Angleška časniška agentura Reuter je objavila dne 24. marca t. l. naslednje poročilo:

Vesti, ki so jih prejeli jugoslovanski vladni krogi v Londonu, poročajo, da umira v italijanskih koncentracijskih taboriščih vsak dan najmanj po deset otrok od gladu, bolezni in vremenskih neprilik, katerim so izpostavljeni.

31,000 slovenskih izgnancev

Te otroške žrtve pobira smrt iz števila 31,000 izgnanih in deportiranih iz Slovenije; to so žrtve italijanskih okupatorskih oblasti, ki s svojim krutim postopanjem nameravajo zatreti vso opozicijo. V teh taboriščih, ki se nahajajo v Padovi, Trižiču., Rinnaci-u in na dalmatinskem otoku Rabu, vladajo neizrekljivo grozne razmere; predstavniki cerkvenih oblasti, ki so nedavno posetili omenjena taborišča, so v svojih izjavah potrdili gornje podatke.

Noč in dan pod milim nebom

Izgnanci žive noč in dan pod milim nebom, obleka so jim raztrgane cunje, a za zdravje in higijeno ni nobenih naprav in nobene oskrbe. Dnevna racija hrane znaša po 10 dgr kruha (nekaj čez 3 ounces) in 5 dgr macaronov (malo več nego eno ounce in pol)!

V vseh teh taboriščih besni legar, toda zdravnikov in bolniške nege ni nobene.

Nezaslišane razmere

Poročilo dodaje, da so življenske razmere najstrašnejše v taborišču na otoku Rabu, v katerem se nahaja približno 4.000 žena — med njimi mnogo takih, ki se nahajajo v drugem stanu — in tudi veliko število otrok, od dojenčkov pa do 14 let starosti, ki žive popolnoma "živalsko življenje".

Poročilo pravi tudi, da skušajo v Padovi do smrti sestradati 3,000 slovenskih kmetov. Narod je poslal v kratkem roku v ta taborišča 2,000 zavojev s hrano, toda Italijani so na potu vse pokradli, tako da izgnanci niso dobili ničesar.

(Navedeni podatki, najbolj pa omenjene količine hrane, bodo videti pretirani, ker je težko razumeti, da je v takih razmerah sploh mogoče živeti — opozarjamo na to, da so podatki zanesljivi in da so razmere brez dvoma zares tako strahotne — Op. JIC).

Rusi ustavili serijo nemških protinapadov

Sovjetski letalci preprečili namen Nemcev, da ojačijo svoje postojanke v Novorosisku.

Moskva je danes zjutraj naznanila. da so sovjetske čete, podpirane po svoji letalski sili, odbile včeraj nadaljno serijo silnih nemških protinapadov na Kavkazu v bližini Novorosiska.

Nemci so si prizadevali za vsako ceno izvojevati uspehe v Kubanski dolini, kamor so hoteli prepeljati ojačenja preko Črnega morja. Sovjetski letalci pa so pogreznili eno nemško stražno ladjo, en transportni parnik ter dva čolna, natrpana s četami, pripravljenimi za izkrcanje.

Nemci zdaj že več dni zaporedoba mečejo tisoče mož in tankov proti sovjetskim četam na Kavkazu, toda vse njihovo prizadevanje je zaman; vsi nemški napadi so bili sproti odbiti.

V torek in sredo so izgubili Nemci 98 letal v napadih na ruske objektive v Krasnodaru na Kavkazu.

Pokojni Frank Hribar

Kot smo že včeraj poročali, je umrl Frank Hribar. Pokojni je bil 60 let star, ter je bil doma iz vasi Najnar pri Litiji, odkoder je prišel v Cleveland pred 44. leti. Tukaj zapušča soprogo Frances, rojeno Salmič, štiri sinove: Louisa, Franka, Stanleya in Rudolpha, dva pastorka Antona Frankovič in Pt. 3—C Louisa Frankovič ter pastorko Rosie Rosič.

Zadnjih 38 let je bil pokojni zaposlen pri American Steel and Wire Co. Bil je član društva "Slovenec" št. 1 SDZ. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti na 1253 E. 60 St. v soboto zjutraj ob 11. uri v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče, pod vodstvom Zakrajškovega pogrebnega zavoda. — Bodi mu lahka ameriška gruda, preostalim pa naše sožalje!

JAPONCI USMRTILI AMERIŠKE LETALCE OB NAPADU NA TOKIO

Eno največjih grozodejstev in nezaslišanih kršenj mednarodnega prava. – Ogorčenje ameriškega ljudstva.

PREDSEDNIK ROOSEVELT JE VČERAJ OBELODANIL TO VEST AMERIŠKEMU LJUDSTVU

WASHINGTON, 21. aprila. — Predsednik Roosevelt je danes "z občutjem najgloblje groze" naznanil "barbarsko eksekucijo" nekaterih ameriških letalcev, ki so padli ob napadu na Tokio in na druga japonska mesta Japoncem v roke.

Zločinci bodo poklicani na odgovor

Predsednik je izjavil, da bo ameriška vlada smatrala "osebno in oficijelno za odgovorne teh satanskih zločinov vse one japonske uradnike in častnike, ki so sodelovali pri njih ter da jih bo ob času poklicala na odgovor." Ameriško ljudstvo je danes bolj kot kdajkoli odločeno, da naredi konec nesramnemu japonskemu militarizmu."

Nekaj na smrt obsojenih pomiloščenih

Doslej še ni znano, koliko ameriških letalcev je bilo ujetih in koliko so jih Japonci usmrtili. Japonci pravijo, da je bilo več ameriških letalcev, ki so bili obsojeni v smrt, pomiloščenih.

Med onimi letalci, o katerih je znano, da so bili ujeti, je tudi poročnik Robert J. Meder iz Lakewooda, O.

Odskok letalcev na Kitajskem

Letalci, ki so bili ujeti, so oni, ki so odskočili na povratku iz Tokija nad kitajskim ozemljem na tla, ko jim je zmanjkalo gasolina. Ker je bilo dotično kitajsko ozemlje pod kontrolo Japoncev, so padli ameriški letalci v njihove roke. Pozneje je ameriška vlada potom švicarskega poslanika v Tokiu doznala, da so prišli ti letalci pred japonsko vojaško sodišče, ki jih je obsodilo na smrt, kar je proti vsakemu mednarodnemu dogovoru, ker so letalci bombardirali samo japonske vojaške objektive.

Ogorčenje in jeza med narodom

Med ameriškimi vladnimi krogi kakor tudi med vsemi plastmi ameriškega naroda je zavladala nad tem novim japonskim grozodejstvom velika jeza in danes je ameriško ljudstvo bolj kot kdajkoli prej trdno odločeno, da se vojne ne sme končati prej, dokler ne bo obležal japonski militarizem strt in brez moči na tleh.

BENEŠ ČESTITA ČEŠKIM ČETAM V RUSIJI

MOSKVA, 21. aprila. — Sovjetsko časopisje naznanja, da je prejel polkovnik Svoboda, poveljnik čeških edinic, ki se borijo ob strani ruskih armad proti Nemčiji, brzojavne čestitke od dr. Edvarda Beneša, predsednika vlade češkoslovaške republike v Londonu, in od Sergeja Ingra, češkoslovaškega ministra obrambe.

Dalje so prejele češke čete, ki se bore v Rusiji, čestitke od članov bivšega češkoslovaškega parlamenta, ki so nastanjeni sedaj v Sovjetski Rusiji.

Brezmesni dnevi v Hollenden hotelu

Vodstvo Hollenden hotela je naznanilo, da poslej ob torkih in petkih ne bo več serviralo mesnih jedil v svojih jedilnicah.

Mladinski zbor na radio

V nedeljo popoldne ob 1. uri bo nastopil na Slovenskem radio programu Mladinski pevski zbor SDD. Program bo oddajan potom WGAR radio postaje.

Jugoslovanski borci sumirajo svoje akcije ob dveletnici zasedbe Jugoslavije

Jugoslovansko ljudstvo je dokazalo vsemu svetu, da je njegova odporna sila nezlomljiva in energija njegovega odpora do končne zmage neizčrpljiva.

MOSKVA. — Ob drugi obletnici strmoglavljenja pronacijske vlade v Beogradu sumira radio Svobodna Jugoslavija splošno situacijo, rekoč:

"Dve leti krvavih in trdih bojev sta dokazali ne samo nam, temveč vsemu svetu, da je borbena moč našega ljudstva nezlomljiva ter da je naša energija za nadaljevanje te borbe do končne zmage neizčrpna.

Po večmesečnem krvavem bojevanju je prešla iniciativa zopet v roke jugoslovanske ljudske armade, pravi radio.

Osvobodilna armada je zopet zavzela kraje Bosanski Petrovac, Drvar, Bosansko Grahovo, Pudurlic in Dobrlin. V zadnje imenovanem kraju je druga največja parna žaga v Evropi.

Ofenzivne operacije so se pričele tudi okoli Bihača, Glamoča in Knina, v osrednji Bosni in Dalmaciji. Na Bihač-Banja Luka-Zagreb železniški progi je zopet prekinjen vsak promet.

Radio dalje poroča o srditih bojih v Srbiji in Sloveniji ter globoko doli na srbsko-rumunsko-bolgarski meji.

Samo v mesecu februarju je neka partizanska četa iz Šumadije porušila in uničila 51 postaj ob Beograd-Sarajevo železnici. V Hrvatski je Zagreb-Split železniška proga že dolgo časa izven obrata, prav tako tudi proga Zagreb-Beograd.

V Sloveniji se ljudstvo odločno upira nasilni mobilizaciji od strani Nemcev ter prehaja severno od Ljubljane v masah k partizanom.

V bojih okoli Knina v Dalmaciji so partizani ubili 750 Italijanov in 250 izdajalskih četnikov. Knin se nahaja zdaj v oblasti partizanov.

Osma hrvatska divizija pa je zavzela Kompolje v okolici Like.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

OD NARODNEGA SIMBOLA DO KONSERVATIVNEGA STRANKINEGA VODITELJA

II.

Jugoslovanski levičarji, vsi, Srbi, Hrvati in Slovenci, so v svoji proklamaciji meseca julija 1941 apelirali na narodno edinstvo v bojih proti okupatorjem. Toda vrste Mihajlovićevih četnikov, obstoječe izključno iz nacionalističnih Srbov, so se pomnožile po elementih, ki niso sanjali o ničemer drugem kakor o maščevanju nad Hrvati. To dejstvo tvori danes glavni vzrok politično-vojnega nesoglasja med četniki in partizani: Velika Srbija ali Jugoslavija? Mihajlović sam je bil leta 1941 prežet z jugoslovanskimi nazori, vsaj kolikor moremo soditi iz njegove tedanje proklamacije, izdane meseca novembra istega leta, v kateri je zahteval svobodno federativno jugoslovansko državo po tej vojni ter je povabil celo Bolgare, naj se ji pridružijo. Toda Mihajlović se je izrekel **za stari družabni red kljub temu, da ga ogromna večina kmečkega prebivalstva in liberalcev že davno več ne mara.** S tem je bil postavljen med četniki in partizani nov mejnik: **stari red ali novi red?**

Skozi vse leto 1941 so se vršili med četniki in levičarji v Srbiji sporadični spopadi, toda na splošnem je bila situacija pod kontrolo in obe gerilski skupini sta nadaljevali vojno proti okupatorjem z neke vrste sovražno kooperacijo, v kateri pa je imel Mihajlović nadvlado.

Meseca novembra leta 1941 pa so Nemci strašno porazili Mihajlovića v bližini srbskega kraja Valjevo. Ko je bil večji del njegove armade razpršen, se je zatekel Mihajlović v gozdove centralne Srbije, dočim so partizani pobegnili dalje proti jugu v gozdnato provinco Sandžak v bližini Črne gore. Do meseca marca 1942 je vladal zdaj nad s snegom pokritimi gorami Jugoslavije mir, ki je bil mir pred viharjem.

Tiste zime, in sicer meseca januarja, pa je naredil Mihajlović fatalno politično napako. Povišan po zamejni jugoslovanski vladi v čin generala, kar je bilo popolnoma korektno, je sprejel kot tak tudi listnico vojnega ministra. Za tem imenovanjem je bila v prvi vrsti želja nekaterih ubežnih politikov, da ojačijo svoj lastni prestiž v zamejstvu ter da se lepega dne vrnejo v domovino, korakajoč za Mihajlovićevimi prapori. Ta poteza pa je naredila katastrofalen učinek na že itak dokaj rahlo edinstvo jugoslovanskih gerilskih borcev. Doslej jim je bil Mihajlović samo nadaljen, dasi naprominentnejši gerilski vodja, ki mu je bilo na svobodo dano, sklepati pogodbe z raznimi gerilskimi skupinami ali pa delati samostojno. Od tu dalje pa je pomenilo nesoglasje z Mihajlovićem nepokorščino vrhovnemu poveljstvu, in one gerilske skupine, ki niso bile pod Mihajlovićem, so postale tehnično uporne proti jugoslovanski vladi v Londonu. Meseca marca 1942 so gerilci levega krila, ki so se skrivali v Sandžaku in v Črni gori, videli čudež Rusije za seboj, pred seboj pa dih pomladi in odklonili Mihajlovićevo vrhovno poveljstvo ter se pričeli zopet pripravljati za neodvisno akcijo. In takrat je Mihajlović mobiliziral patriarhalen črnogorski rod Vasojevićev, nepričakovano napadel levokrilce v Sandžaku ter jih dobesedno iztrebil. To je pomenilo formalno napoved jugoslovanske notranje-gerilske vojne, ki je povzročila že velike medzavezniške komplikacije.

Večje število srbskih intelektualcev vseh strank — demokratov, neodvisnih demokratov in agrarcev—je podpisalo tako zvani marčni manifest proti Mihajloviću, v katerem so ga obtožili sodelovanja z osiščem. Oni, ki so preživeli Mihajlovićev masaker v Sandžaku, kakor tudi mnogi komunisti in liberalni intelektualci ter oni gerilci, ki so se skrivali v Črni gori, so se pričeli pomikati preko Macedonije, ki je bila zasedena po Italijanih, proti zapadu. V novem in divjem teritoriju so se reorganizirali v narodno in politično tvorno telo. V vrstah Srbov, Hrvatov, Slovencev in muslimanov (mohamedancev) so rekrutirali novo armado, znano pod označbo Osvobodilna vojska ali enostavno partizani. Ni trajalo dolgo, pa so bili partizani glavna uporniška borbena sila Jugoslavije. Med poletjem leta 1942 pa do danes so vodili vse večje bitke Jugoslavije proti osišču partizani.

Mihajlović, ki je bil zdaj potisnjen s svojo reducirano armado v relativno vojaško neaktivnost v Sandžaku in centralni Srbiji, je postal med tem še bolj mrk in še bolj antilevičarski ter še bolj pan-srbski. Po prelomu s svojimi levičarskimi tovariši, mu ni preostajalo drugega kakor naslon na desničarske politike v jugoslovanski zamejni vladi. In tako se je zgodilo, da je imel leta 1942 Mihajlović kot general in vojni minister manj avtoritete kot je je imel leta 1941 kot svobodno nastopajoč polkovnik. Iz jugoslovanskega narodnega simbola je postal konservativen srbski strankin voditelj.

UREDNIKOVA POŠTA

Poročilo podr. št. 21 SANS

Cleveland - Newburgh, O. — Dne 7. fabruarja, t. l. se je v Newburghu ustanovila podružnica SANS-a, katera je dobila iz gl. urada št. 21. K tej podružnici so se pozvala vsa društva vseh prepričanj v newburškem okrožju, kot Na Jutrovem, Garfield Heights, West Side, Denison okolica, Maple Heights, Bedford, Warrensville. Vse omenjene naselbine so bile povabljene na drugo sejo dne 14. marca, in so se tudi po večini odzvala.

Ker je bil odbor na prvi seji le začasno izvoljen, je druga seja istega polnomočno potrdila, kateri sestoja iz sledečih: Častni predsednik Rt. Rev. J. J. Oman, predsednik Math Zupančič, podpredsednik Jakob Resnik, tajnica Helen Tomažič, blagajnik Joseph Lekan, zapisnikarica Viki Hočevar, nadzornice A. Kic, M. Kenik, M. Možič.

Druga seja dne 14. marca je bila velikega pomena, ter po društvenih zastopnikih lepo zastopana. Vsi, kot eden, brez razlike so se zavedali, da je pomoč za rešitev naših bratov in sester v domovini zelo potrebna. Torej, ako se mi, ki smo v svobodni Ameriki in katerim se po naših žilah pretaka slovenska kri, ne bomo zavzeli, kako bi bilo mogoče rešiti naš ubogi trpeči narod? naši očetje, matere, bratje, sestre, deca in sorodniki vijejo roke, zaupno gledajo v nebo, da bi njih stok, žrtve, prošnje in glas prodrl hribe, gore, doline, vode in široki ocean, da bi jih mi, ki smo tu še v precej udobnem stanju, slišali! Kako trkajo na naša srca—pomagajte nam! Ne dopustite, da narod, iz katerega ste tudi vi, ne potepta tujčeva peta, katera nas sedaj tlači ob domačo grudo, ter se z našo nedolžno slovensko krvjo napaja zemlja očetova, ter uničuje in skruni vse, kar je nam in vam najbolj pri srcu in sveto!

Tretja seja se je vršila 11. aprila. Na tej seji so se zavedni možje in žene odločili, da bodo šli po svoji okolici od hiše do hiše trkati na bratska srca za prostovoljno finančno pomoč. Torej, kadar vas posetijo v imenu trpečega naroda, prosim bodite ž njimi prijazni, darujte kolikor vam je mogoče. Ako ne morete, pa dajte vsaj lepo besedo, toda prosim, nikar ne rabite besed, s katerimi bi jim odvzeli veselje. Naj se vse predbacivanje, katerega še nekateri radi od zadnje vojne polože na krožnik, prizanese, kajti ti možje in žene zaslužijo za njih usmiljeno delo in požrtvovalnost, vso zahvalo, in narod v domovini nam bo hvaležen.

Imena nabiralcev po hišah so sledeča: Po 78. cesti: Mrs. Kenik in Mrs. Ajdišek; po 80. cesti: Mr. Meljač in Mr. Škrl; po 81. cesti: Mrs. Kic in Mrs. Stražar ;po 82. cesti: Mrs. Stepič in Miss Zupančič; po Unior Ave.: Mr. Zidar in Mr. Gliha; na Prince Ave., oziroma v okolici Jutrovega: Mr. Peter Segulin; Rosewood in Vineyard okolico Garfield Hgts.: Mr. Stemberger in Mr. Frankovič; v Maple Heights, Bedford in Warrensville: Mr. Kastelec, Mr. Gorenjec in Mrs. Perhne; na West Side, okolica Denison Ave. in Brooklyn: Mr. Samanič, iz W. 56 St.; po Corlett in okolici: Mrs. Filipovič. V slučaju, da bi katerega ne obiskali zastopniki, lahko vseeno oddate vaš dar, najsibo enemu ali drugemu gori navedenih zastopnikov ali odbornikov, od vsakega pa zahtevajte potrdilo.

Na marsikatera vprašanja kaj je SANS in kaj je JPO-SS, ter katera akcija je bolj potrebna, vam po moji sodbi odgovorim, da pomagajte obema organizacijama če le mogoče, kajti obe sta zelo dobri v delovanju za naš narod. Obe ste potrebni, vsaka pa nabrane darove porabi v svrho, za katero jih nabira, kakor pač čitate po časopisih. SANS je v politično svrho organiziran, katerega namen je boriti se, da ostane povojni Slovenija ,ter da se združijo vsi skupaj in da dobe naši pregnani ljudje svoje imetje nazaj itd. ,ter da se ne bo košalo slovenske zemlje in jo delilo kakor se je to delalo po zadnji vojni. Da bo mogoče doseči cilj, je že sedaj potreba delovati in pritiskati s zahtevami na gotova državna mesta—kar pa stane denar, ker brez nič ne bo nič!

JPO-SS zbira denar, da ko bo enkrat vsaj delno urejeno in ko se bo naš narod zopet naselil v domovino, mu bo mogoče priskočiti na pomoč za vse življenjske potrebe, zato rojak, rojakinja, če le moreš, odpri roke, odpri srce, otiraj bratove solze! Delaj, žrtvuj, pomagaj, da bo naš slovenski narod ostal na svoji lepi domači zemlji z vsemi človeškimi in božjimi pravicami, da bo brez strahu zopet enkrat lahko govoril, pel in molil v lepi slovenščini.

Naša bodoča seja SANSa bo v nedeljo, 9. maja, ob 3. uri popoldne v SND na 80. cesti. Pridite vsi, kateri ste bili 14. marca ter nagovorite še druge rojake, da pridejo z vami, kajti taki sestanki so nam zelo potrebni.

V imenu trpečih bratov in sestra onstran oceana, vas pozdravljam, želeč; Veselo velikonoč, da bi naša lepa Slovenija kmalu vstala!

Helen Tomažič, tajnica

Veselica društva 264 SNPJ

Cleveland, Ohio.

Društvo "Nanos" št. 264 S. N. P. J. priredi pomladansko veselico v soboto zvečer, 1. maja v Slovenskem domu na zapadni strani, 6818 Denison Ave.

Vabimo vse članstvo, vsa bližnja društva in vse prijatelje, da se udelejijo te veselice in zabavajo v veseli družbi.

Prvega maja je naš delavski praznik. Ker ga ne moremo praznovati, se bomo pa zvečer zabavali v veseli družbi.

Članstvu naznanjam, da mora vsakdo kupiti za en dolar pivskih listkov, če se veselice udeleži ali ne; izvzeti so le člani in članice na bolniški listi in pa oni, ki služijo Strica Sama.

Torej bratje in sestre, storite svojo dolžnost, da napravimo dober uspeh, da nam ne bo treba društvenih doklad, ki jih nismo imeli že zadnjih 27 let.

Imeli bomo dobro godbo, veselični odbor pa bo preskrbel vsega za lačne in žejne.

Društvo želi, da se udeležite te veselice v polnem številu. —

Na svidenje 1. maja ob osmih zvečer.

Charles Zakely, tajnik.

Ali smo na pravi poti?

Barberton, Ohio. — V "Prosveti" št. 75 z dne 16. aprila, je Mr. Zvonko A. Novak med drugimi zapisal tudi sledeče odstavke:

Kdor kuje modrost našega državnega vladnega oddelka z ozirom na tešenje fašističnih elementov v Afriki in klerikalnega fašizma po Evropi v zvezde, kdor se klanja manom umorjenega Darlana, kdor povzdiguje maršala Petaina v deveta nebesa ter mu želi čast in oblast že na tem svetu, po smrti pa svetniško slavo, kdor ima generala Franca za pravega pravcatega Mesijo španskega ljudstva, kdor se poteguje za neustavno in potepuško jugoslovansko vlado v Londonu in kdor zasmehuje ter blati slovenske borce za slovensko svobodo v domovini (jaz bi med drugimi še dostavil "kdor pospešuje protisovjetsko propagando glede dveh poljskih judov Henrik Ehrliha in Victor Altena, katera je sovjetska oblast obsodila potom dokazov in seveda tudi izvršila eksekucijo, ko jima je bilo dokazano, da sta nagovarjala ruske vojake naj sklenejo mir z Nemčijo in naj se ne borijo proti nacijem), mora biti zakrknjen fašist in največji trapec pod božjim solncem ob enem.

Iz vsakega posameznega teh stavkov bi se nabisalo lahko cele članke. Za enkrat naj se omejim samo na enega, namreč: "Kdor se poteguje za neustavno in potepuško jugoslovansko vlado v Londonu."

Kdo se poteguje za to vlado, je težko reči, ker igra je za kulisami, vendar so pa sledovi dovolj jasni, katere smo napravili v Clevelandu s pomočjo jugoslovanskih ministrov, prirejenem shodu 5—6 decembra 1942 in vodijo naravnost v London.

Ali mora kdo s treznim mišljenjem trditi drugače?

1. Ako je bil ta shod prirejen potom ameriških Slovencev za rešitev zasužnjenih Slovencev v stari domovini izpod italijanskega fašizma kot izpod jugoslovanske avtokracije, zakaj je bilo potem treba Fotiča in Mr. Snoja (ambasador in minister) na shodu? Na Hrvatskem kongresu slednji niso imeli vstopa. Hrvatje so imeli kongres "Ameriških hrvatov, in so bile njih smernice vse nekaj drugega nego na našem shodu.

2. Zakaj smo iz omenjenega shoda poslali brzojavni pozdrav Jugoslovanski vladi v Londonu? In vedoma prezrli pozdrav že tačas ustanovljeni jugoslovanski ljudski (partizanski) vladi v Bihaču? (Iz hrvaškega kongresa so poslali priznalni pozdrav svobodni vladi v Bihač in ne neustavni ubežni vladi v London.

3. Načrti so bili tudi že pred shodom jasni par sedanjim odbornikom SANSA, da bi Mr. Snoj postal tajnik te ustanove. Ker pa bi bilo to preveč očitno tudi tistim delegatom, ki niso razumevali na shodu, kam pes taco moli, se je ta ukrep opustil le v toliko, da je prevzel tajništvo Rev. Zakrajšek z namenom, da ta posel pozneje, ko bode stvar že aktivna, prepusti jugoslovanskemu ministru Snoju, kar je na seji SANS-a tudi predlagal. Nikdo ni menda toliko naiven, da verjame, da Rev. Zakrajšek ne ve, kaj dela z ozirom na to, da ni prej vedel, da je preobložen z delom brez SANS-a.

3. Ambasadorja Fotića so ob priliki slikanja slovenskega "kongresa" spravili v prvo vrsto v sredini, poleg njega pa ostale ministre, kar kaže, da imajo vse ameriške Slovence za seboj. Z to sliko je baje šel tudi Fotić v London, da dokaže svoj delokrog med ameriškimi Slovenci in ob priliki zabrusi jugoslovanski svobodni vladi v Bihaču v obraz: "Glejte vsi ameriški Slovenci so za našo vlado in proti vaši "komunistični" vladi.

5. Ko je bii častni predsednik SANS-a Mr. Louis Adamič z deputacijo, za kojo je aranžiral sprejem v Washingtonu, je tudi nekako v istem času med drugimi hrvatskimi in srbskimi rodoljubi podpisal brzojavni pozdrav svobodni ljudski vladi (partizanski) v Bihaču, je takoj na to sledil znani protestni brzojav v Washingtonu proti temu vrlemu rodoljubu, na kojega je lahko ponosen ves Slovenski narod, in brez katerega bi bil SANS samo ideja.

6. Na seji SANS-ovega odbora v Chicagu, je tajnik sugestiral, da naj bode nekaka unija ali bolje skupno delovanje med slovenskim časopisjem kar se tiče SANS-a. — To bi se bolje glasilo da naj naše časopisje piše kakor jim narekuje SANS, in ne kaj mislijo trezni čitatelji in naročniki teh časopisov. Bolje, poleg vladne še posebno medsebojno cenzuro. —

"In ti radniče" molči in prispevaj, mi bodemo pa za tebe in brez tebe mislili."

Vendar je pa upanje, da vsaj nekateri slovenski uredniki, kojim je slovenski narod in njegova svoboda res pri srcu, ne bodo nasedli na to, da bi vzeli še tisti mali del svobode pisanja svojim naročnikom, ki ga še imajo.

7. Resolucija sprejeta na clevelandskem shodu glede Federativne Jugoslavije, je skrbno in umetno zavita v plašč jugoslovanske vlade v Londonu in ne pomeni nič svobodnega (ljudskega), ker v njej ni zapisano, da narod hoče Federativno Jugoslavijo v obliki REPUBLIKE, v kateri si narod lahko sam izvoli svojo ljudsko vlado, kar je pa v soglasju z Atlantskim čarterjem. V Federativni Jugoslaviji lahko vlada tudi pobič in njegovo veličanstvo kralj Peter. V federativni republiki pa edino njih veličanstvo Narod.

8. Do danes ni bilo niti pičice v SANS-ovih poročilih o kaki ljudski vladi ali o kakem republikanskem formu vlade v Jugoslaviji. Zakaj ne? Ako niso to direktni in vsakemu vidni sledovi, ki vodijo naravnost v London k jugoslovanski vladi, tedaj ne vem, kaj so sledovi. Kdor jih pa vidi in pospešuje, je Zvonko A. Novakov izrek na mestu, da je "trapec".

Vrzimo karte na mizo. Nikakih zakulisnih iger. Samo ena je resnica. Naš narod v Jugoslaviji ne mara pod nobenimi pogoji več vrnitve ubežne jugoslovanske vlade iz Londona.

Naš zaveden narod v Ameri... je tudi smelo trdim 99 odst. ... jugoslovansko svobodno repu... ko, v koji si narod sam odlo... obliko vlade, pa naj bode tu... "S.U.S.S.R. ,Slovenian Union of Soviet Socialist Republic.

Ako hoče naš SANS, da gre... mo vsi Slovenci na delo za re... šitev potom Karadjordjevićev... in njihovimi ministri in simp... tajzarji Will be minister zast... njenemu narodu na pomoč za... njihovo svobodo, tedaj ne lov... mo slepih miši.

Dve poti sta, tretje ni. A... smo Slovenci v Ameriki za svo... bodno in ljudsko jugoslovansk... vlado, ki že obstoji z sedežem... v Bihaču (ali kamor se je z... preselila iz strategičnih vzro... kov). Ali smo pa za "Federativ... no Jugoslavijo in za povrnitev... koruptne jugoslovanske vlad... iz Londona s kraljem Petrom... na tronu.

Proč z zakulisno igro!

Andrew A. Bombach

ŠKRAT

Iz ta novega ofica na domači fronti.

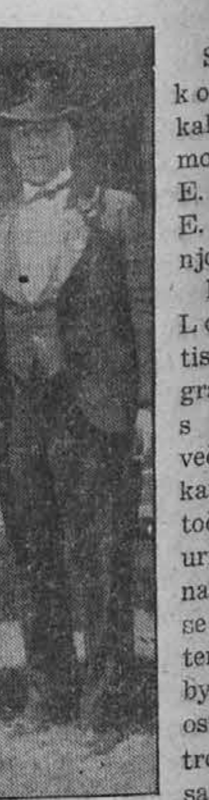

Saj vem, da... komaj čakate... kako smo seli... moj ofic z 10... E. 67 St. na 9... E. 73 St., zad... njo soboto.

Ko je Mr. Louis Špehek... tisti, ki dela o... graje, pridrv... s svojim naj... večjim truckom... katerega lastuje... točno ob osmi... uri zvečer, smo... naložili kakor... se spodobi, po... tem pa "Good... bye, pa zdrava... ostani naša Pe... trovčičeva mati... saj se nismo... kregali. Če smo se ga včasih... malo natreskali, smo pa že po... zabili".

Po poti sem povedal, da na... vozi previdno, da kam ne trč... mo, ker so na trucku vsi mo... prihranki zadnjih dveh let ... U. S. bondi. Tako je vozil z vso... previdnostjo 6 milj na uro, ka... kor povprečno vozi njeg... truk. Pripeljal je srečno na m... sto, kamor smo želeli, pote... pa je polovico moje bale šlo... kevder, polovico pa na gar... Tako je ukazala tista urna N... žika, ki se piše Krebel. Prvi ve... čer "Halo, halo". in tako n... je komaj navadila, kje se vžig... jo luči in da prehitro ne prik... tim po kakšnih stopnicah n... vzgor ali navzdol, in da se pr... vadim še hišnemu mačku, ki m... pravijo "Tajger Gašper". S... ne ve, kaj je miš. Je samo fri... na jetra, kokoši in kanalčkov... jezike. Kakopak!

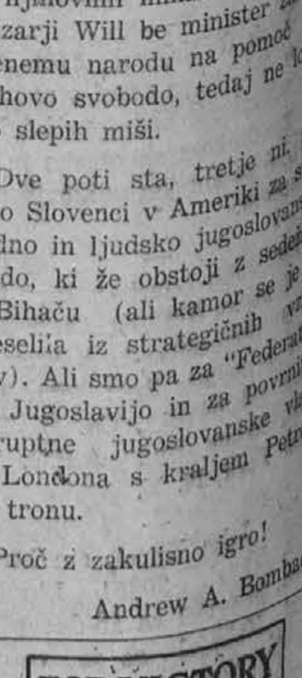

Občinsko dete

ROMAN DOJENČKA

spisal

Branislav Nušić

"Kaj praviš?" vpraša kmet in gleda Fiči naravnost v oči.

"E, dragi moj, kako naj ti povem," začne Fiča in si mane roke, "ta stvar ni s formalne in ne z zakonske strani tako enostavna, kot bi kdo mislil. Enostavna stvar, dragi moj, se zato imenuje enostavna, ker se zakonski opira na en sam odnoseči se paragraf, in to je potem lahko. Težko pa je, dokler ne pogodiš, kateri je ta paragraf, a ko pogodiš, potem dragi moj, lahko sam vodiš tožbo brez advokatske pomoči."

"Tako je," pravi kmet in gleda Fiči naravnost v oči, čudeč se njegovemu velikemu znanju in njegovi iskrenosti.

"Drugače pa," nadaljuje Fiča, "stvar ni več enostavna, čim se opira na več od enega odnosečega se paragrafa. Ta tvoja stvar n. pr. ima te odnoseče paragrafe: Stoštirinajsti, tristopetnajsti, šestinštirideseti, točka a) in b), dvestopeti, dvestošesti in dvestosedmi."

"Ali, brate," se začudi kmet, "ako se je toliko paragrafov nabralo za teh dvanajst grošev interesa, koliko bi jih šele bilo, da jih je okrog dukata!"

"Kaj hočeš, dragi moj, to je zakon, to so paragrafi! To niso, da tako rečem, ljudje ali priče, ki bi jim dejal: Dosti vas je dvoje, a drugi, kar vas je odveč, pojdite domov! Ali ni tako?"

"Tako je," pravi kmet.

"E vidiš, zato tvoja stvar ni enostavna, ker je to velika mojstrija imeti opravka s toliko paragrafi. Ker vidiš, dragi moj, tristopetnajsti paragraf pravi: Daj Milovanu do tistega dne interes, ko si mu vrnil denar! Da, šestinštirideseti, točka b), pa pravi: E, ni drugo, nego da plačaš Milovanu interes prav do svetega Jurija."

"Poslušaj," pristavi kmet po kratkem premišljevanju, "pa tristopetnajsti je bolj pošten od točke b), zato ti meni po njem sodi, ako moreš."

"Da, ali dvestopeti pravi: Ne smeš soditi samo po enem paragrafu, nego nas moraš vse poklicati, vsi paragrafi smo časti vredni in pošteni in kot bratje se ne ločimo drug od drugega niti v dobrem, niti v hudem"

"O gorje," se popraska kmet in nadaljuje: "Pa dobro, boter Fičo, kako mi torej svetuješ, kaj naj naredim?"

"Dragi moj, ne jaz, zakon ti svetuje, kaj naj storiš."

"Pa kaj mi svetuje, povej mi!"

"Glej, šestinštirideseti paragraf, točka a) pravi: Kadar stvar ni enostavna, pojdi k advokatu pa ga dobro plačaj in naj ti nikar ne bo tega žal, ker te bo drugače še več veljalo."

"Pa saj plačam, boter Fičo, saj ne mislim, da bi ne plačal, ali koliko?"

"E, moj dragi, za tožbo boš dal torej meni štiri krone, a plačal boš seveda tudi druge stroške, kar in koliko bo."

"Ali — kakšne štiri krone —" se prestraši kmet, "saj ravno toliko zahteva tudi Milovan interesa."

"Vem, dragi, ali ti se tukaj ne poteguješ za te štiri krone, nego za svojo pravico in čast; ali ni tako, povej mi!"

"Pa — tako je!"

In sta se pogodila: Fiča vzame štiri krone in začne pravdo za pravico in čast, in pravda se vleče kakih šest mesecev z novimi in novimi stroški in z zmeraj manjšim upanjem, da oni pride do svoje pravice in časti.

Glejte, k temu akvokatu Fiči je privedel Rista drugi dan popa, štacunarja in župana, a hotelska hišna je obljubila, da bo pazila na otroka, ker to ni zdaj več bila nikako skrivnost.

Advokat Fiča je ravno kupil dve sirovi janjčji kozi in jih obesil v svoji pisarni za žrebelj, ko vstopijo novi tožniki. Rista reče samo za priporočilo dve, tri besede in odide. Na vratih pa še pristavi:

"Glej, Fiča, da pomagaš tem ljudem, ker so dobri in častivredni. Meni napraviš dobroto, ako jih obvaruješ škode."

Pop in župan in Jova se poslove od Riste s hvaležnim pogledom in se obrnejo nato k Fiči.

Fiča stoji pri svoji mizi in jih ogleduje. Postave je majhne in zabuhlega vrata, redkih las in drobnih oči. Na njem je precej dolg, obnošen površnik in nove platnene hlače, ki še niso bile nikoli oprane in po gubah vse razlomljene, kot da so iz trdega papirja. Na nogah ima čevlje, ki so namazani z mastjo, a voščila že niso videli več mesecev, usnje je robato in izkrivljeno. V splošnem dela vtis dobrega človeka, ki bi svojemu bližnjemu dal vse, kar ima, četudi je v resnici rajši vzel od svojega bližnjega vse, kar ima.

"A, vi ste iz Prelepnice?" izpregovori on prvi.

"Da," odgovori župan in potem se mu razveže jezik in vse po vrsti pripoveduje o nezgodi, ki je zadela vas Prelepnico z občinskim rejenčkom, in tudi o predstojnikovem odgovoru.

V teku svojega pripovedovanja je Fiča zagodel skozi zobe kakih štirinajst različnih paragrafov in to iz šest raznih zakonov. Omenil je tudi krivični zakonik in državljanski opravilnik in zakon o taksah in zakon o ljudskih šolah, potem zakon o vaških štacunah in slednjič zakon o okrajnih in okrožnih cestah.

V kakšni zvezi so bili ti zakoni s celo to stvarjo, to je gotovo globoka advokatska skrivnost. Nekaj pa se je dalo iz tega takoj zaslutiti, in to je bilo, da se ta stvar nikakor ne bo dala uvrstiti med enostavne stvari, t. j. med one, "ki se zakonski opirajo na en odnoseči se paragraf," nego da so se tu vmešali razni paragrafi, ki samo čakajo, da skočijo drug na drugega in se pokoljejo, in da jih bo Fiča komaj pomiril s tem, da jih opomni, da so paragrafi pravzaprav bratje med seboj in da zato morajo med seboj živeti v spravi in ljubezni.

Tako je tudi bilo. Ko je župan končal svoj govor, se je Fiča globoko zamislil in začel z nohti bobnati po mizi. Zamislili so se, Boga mi, tudi pop, župan in štacunar, pa gledali Fiči v oči, kot bi gledali v sveto podobo.

(Dalje prihodnjič)

Otrok in zastava

Na sliki je mala Margaret McCloskey, ki sedi na istem stolu, na katerem je sedela Betsy Ross, ko je izvezla prvo ameriško zastavo.

Kitajska državnika

Te dni sta dospela v Miami, Fla., dr. W. Koo, kitajski poslanik v Londonu, in general P. H. Whang, kitajski vojaški ataše v Washingtonu.

BRONCHIAL COUGHS!

Due To Colds or Bronchial Irritation

Stop today at any good drug store and ask for a bottle of Buckley's CANADIOL Mixture (triple acting). Take a couple of sips at bedtime. Feel its instant powerful effective action spread thru throat, head and bronchial tubes. It starts at once to loosen up thick, choking phlegm, soothe raw membranes and make breathing easier. Don't wait—get Buckley's Canadiol today. You get relief instantly. Only 45c—all druggists.

STOP Scratching Relieve Itch Fast or Money Back

For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other annoying skin troubles, use cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

ECZEMA

EASE THAT ITCH SUCCESSFULLY!

Don't bear the torments of eczema another day. Do as thousands of happy people have—use Poslam for quick, dependable relief. At night, when itching is worse, one application of this CONCENTRATED ointment brings soothing comfort and lets you sleep. 18,000,000 packages sold during 35 years show it must be good. Recommended by many doctors. Sold from coast to coast. Only 50c at all druggists.

POSLAM

AMERICAN HEROES

Just before the orders to commence firing, our radio station on Midway was blown to bits. Marine Sgt. Harold P. Hazelwood, the operator, was severely wounded by shrapnel. Despite his serious wounds, he assembled parts and sent out the firing orders that saved the day.

Your money is needed to "save the day" every pay day. You've done your bit; now do your best—Buy more War Bonds.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street Tel.: KEnmore 3118

Pomagajte k čimprejšnji zmagi nad sovražnikom

NAJ VAŠI DOLARJI OHRANIJO ŽIVLJENJA FANTOV, KI SE BORIJO NA BOJNEM POLJU

V teku je sedaj druga kampanja za vojno posojilo. Te vojne obveznice so po $25 in sleherni bi si moral prizadevati, da si jih nabavi. To je posojilo vladi—ž njim boste ne le pripomogli do hitrejše zmage ampak vsak dolar tako vložen, bo dolar manj za inflacijske namene.

Podrobnosti vam bodo razložili uradniki na lokalnih bankah.

—Ta oglas je brezplačno dala na razpolago—

ENAKOPRAVNOST

SLOVENSKI DNEVNIK

Don't Gamble Guard Against Trouble from Minor Injuries—

Cuts, Scratches, Burns

Be wise. Guard against infections which may "lay you up." Cleanse wound instantly. Then apply effective, inhibitory antiseptic OIL-O-SOL. Used for over 40 years in thousands of factories, garages, industrial first aid stations, fire departments and homes. Pleasant to use. Combats infection; quickly helps relieve pain. Only 50c at your druggist's. Must satisfy you or your money back. Get Mosso's OIL-O-SOL today.

RED—ITCHY—SCALY

ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!

First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start *at once* to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless *liquid* Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.

ZEMO

Proves Wonderful For Itching Skin

To soothe itching, burning skin, apply medicated liquid ZEMO—a Doctor's formula backed by 30 years continuous success! For ringworm symptoms, eczema, athlete's foot or blemishes due to external cause, apply ZEMO freely. Soon the discomfort should disappear. Over 25,000,000 packages sold. One trial convinces. Only 35¢. Also 60¢ and $1.00.

ZEMO

Tudi električno žico vi lahko popravite

Armade ameriških žensk store svoj delež, da pospešijo zmago, ko delajo v vojnih tovarnah z orodjem in stroji, o katerih se ni nikdar mislilo, da jih bodo lahko obratovale ženske.

Pa tudi ženske doma pomagajo naporu s tem, da posvečajo skrb električnim pripomočkom. Seveda, vi jih sami lahko popravite—na primer da popravite električno žico za predmet ali svetilko, kot kazano spodaj.

Je enostavno, lahko in patriotično!

KAJ STORITI S POKVARJENO ŽICO IN STIKOM

AKO SE ŽICA PRETRGA NA SREDI

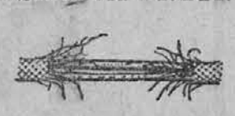

Odstranite razcefrano prevleko ali slabo inzulacijo.

Ovijte vsako žico posebej s tapom, kot ga rabijo elektrikarji.

Potem pa ovijte s tapom obe žici skupaj. Ne rabite drugo kot tape elektrikarjev.

AKO SE ŽICA STRGA BLIZU STIKA

Odvijte vijake in potegnite žico ven.

Odrežite del razcefrane žice in odstrgajte inzulacijo na koncu.

Denite oba konca žice zopet v stik in ju pritrdite z vijakom.

Napačno

Denite žico najprej okrog obeh rogovil. Drugače, če potegnete za žico, bo trpela

Pravilno

Ovijte žico okrog rogovil. Ako boste potegnili žico, je poteza na inzulaciji, žici in rogovilah.

STIK MORA BITI RAVNO PRAV

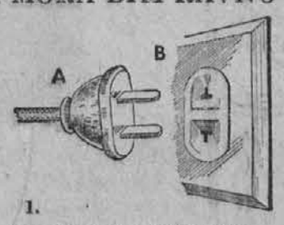

1. Ako stik "A" ne gre rad v stik "B," so morda vzmeti v "B" oslabele.

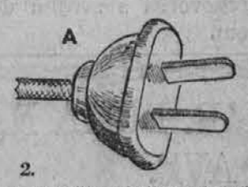

2. Razdvojite nekoliko stik "A" z vašimi prsti, samo toliko, da bo šel tesno v stik.

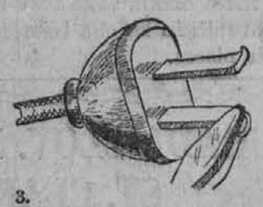

3. Ali zavijte samo konce s kleščami, samo toliko, da bo šel tesno v stik.

THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN — I. DEL

Grobna tišina je vladala v razkošno opremljeni spalnici, iz vseh kotov je vel sladek družinski mir srečne domačije.

Ramon je bedel pri spečem otroku. Ves bled je opazoval dečka in razmišljal.

— Kako je to mogoče? Otrok, ki tu spi, je otrok drugega, neznanega, zaman iskanega ljubčka, ki je uničil mojo srečo in mi zagrenil življenje.

Ta otrok je il živ dokaz zločina . . . Nepremagljiva ovira, večni opomin. V prestreženem pismu je bil jasno rečeno:

— Najin otrok!

To pismo je bilo sicer uničeno, toda dokazi so bili še vedno tu. Nesrečneža se je polaščal obup. Ali ni ta otrok oviral odpuščanja, kakor je oviral pozabljenje?

Sinovi so podobni materam, pravi ljudski pregovor. In Ramon je spoznal v nežnem dečkovem obrazu Helenine poteze.

Iz nedolžnega spečega bitja je dihala tolika iskrenost in neomadeževanost, da je bila Ramonova vera v zlo močno omajana in da je začel dvomiti v možnosti zločina in izdajstva.

Ah, kaj če se je zmotil, kaj če je Heleno in otroka po krivem tako strogo kaznoval.

Padel je na kolena in naslonil glavo na posteljo. Ko je pa zopet vstal, so utihnili vsi dvomi. Kazen je bila morda res malo prestroga, toda pravična.

Po prstih je odšel na drugi konec sobe in začel trezno razmišljati, kaj storiti.

Milček mu je rešil življenje.

Nikoli več ga ne zapusti. Zavzame se za zapuščeno siroto in poskrbi za njegovo vzgojo.

Sklenil je zapustiti z dečkom Pariz in preseliti se v penhoetski grad. To je bilo treba storiti čim prej, kajti lopova, ki sta jima z Milčkom komaj ušla, sta ga poznala. Vedela sta, da je on grof de Montlaur, ki je bil poveril nekoč svojega otroka tolovaju, on, ponosni plemič, pa je pahnil otročička na pot zločinov.

Če odpotuje iz Pariza, izgubita lopova sled za njim.

Tistega dne, ko ga je Carmen vsa v skrbeh vpraševala, kje je bil dva dni, da ga ni bilo na spregled, ji je odgovoril, da ima doma otroka-sirota. Govoril je o njem nedolžno kot dobrotnik, ki noče obesti svojih dobrih del na veliki zvon.

In ker ni omenjal podrobnosti, ga Carmen in Robert nista hotela nadlegovati z vprašanji. Čestitala sta mu, da je našel plemenito razvedrilo, ki mu bo pomagalo prenašati težko breme življenja.

Ramon je jima tudi povedal, da se namerava preseliti v Penhoet. Carmen se je brž ponudila, da preskrbi vse, kar bo potreboval ubogi otrok.

Ves zatopljen v svoje misli Ramon ni opazil na sestrinem in svakovem obrazu sledov globoke bolesti. Oba sta si prizadevala prikriti jo.

Kruto je bilo njuno razočaranje, ko nista dobila tako težko pričakovanih in za oba tako dragocenih pisem.

Že sta mislila, da jih imata, pa so se jima znova izmuznila. Bilo bi torej odveč praviti Ramonu o novem neuspehu.

Bila sta pa trdno prepričana, da pisma prej ali slej dobita. Sklenila sta napeti vse sile, da bi ta cilj čim prej dosegla. V Ramonovi odsotnosti bosta pisma še lazje iskala.

Zvečer je bilo vse pripravljeno.

Robert in Carmen sta samo mimogrede videla otroka, ki itak ni mogel vstati prej nego tik pred odhodom.

IX.

ZAUPNO OBVESTILO

Ramon de Montlaur in Milček sta se nastanila v penhoetskem gradu. Ramon je vzorno vzgajal nadarjenega dečka. Bil je srečen, da ima tako marljivega učenca. Učitelj je bil pa tudi postrežljiv in dober.

Zdelo se je, da sta ustvarjena drug za drugega. Bila sta vedno skupaj, nihče ni zahajal k njima, bila sta srečna, da ju puste ljudje pri miru in da lahko sama uživata svojo srečo. In vendar ju je nekaj ločilo, med njima je bilo nekaj, kar ju je odtujevalo.

Ramon ni hotel, da bi njegov varovanec obdržal ime Milček. To ime je zbujalo v njem prežalostne spomine.

Milček! . . . To je bilo ime otroka, ki je nekoč o njem mislil, da je njegov. A ta je samo bastard.

Milček je bil otrok, ki mu je čelo pokrival s poljubi in ki so v njem živele njegove nade.

Ta je pa samo tujec.

Res mu je moral biti hvaležen za svoje življenje, vendar mu pa ni mogel pustiti imena otroka ,ki ga je bil izgubil. Klical ga je kar "prijatelj."

Človek bi mislil, da bo obudil pogled na penhoetski grad v otrokovi duši spomin na sliko, ki mu jo je bila pokazala v Moissellesu "dobra gospa" tistega usodnega večera, ko sta ga Slimak in Panoufle oropala miru in sreče.

Pa se ni zgodilo tako. Grad je bil zunaj in znotraj močno izpremenjen. Sicer je pa videl v Moissellesu sliko samo mimogrede. Poleg tega mu je pa rojilo po glavi še nekaj drugega.

"Dobra gospa" se je pisala Helena de Penhoet.

De Penhoet! . . . Kakor grad, kjer je bival. Gotovo je bilo to le naključje, čudno naključje . . . in nič več.

Kakšna zveza bi mogla biti med gospo Heleno in tem gradom sredi Bretagne?

In pa, ali ima pravico povedati grofu de Montlaur, da je poznal damo tega imena?

Saj bi moral povedati, od kod je poznal to damo, pripovedovati bi moral o svojem pobegu iz komedijantskega voza, o svoji aretaciji in obsodbi, povedati bi moral, zakaj in kako se je zgodilo, da ni več v kaznilnici, brskati bi moral po vsem tem blatu preteklosti.

Že sama misel na to mu je bila tako zoperna, da ni hotel izpregovoriti s svojim dobrotnikom.

Milček je mislil pisati "dobri gospej," povedati ji vse in jo vprašati za svet. Toda to bi bilo treba storiti skrivaj, napisati in poslati pismo brez vednosti gospoda grofa.

Tega pa ni bil zmožen. Ne!

Priznati je hotel svojemu dobrotniku, kaj ga teži, povedati mu vse po pravici.

Sicer je pa itak moral izpregovoriti z njim o Claudinetu. Milčka je skrbelo, kaj je z njegovim prijateljem. Claudinet mu je pomagal pobegniti in rešiti gospa de Montlaura. Kakšna kazen neki ga je doletela za to?

Na drugi strani mu je pa kazalo lastno izobilje in razkošje v tem strašnejši luči bedo, ki je bil v njo pahnjen njegov prijatelj.

Skrb in ljubezen, ki je bil z njo obdan, je tem bolj razkrivala strašno pomanjkanje, ki je v njem živel ubogi jetični deček.

Milčku se je ubožec v dno duše smilil.

Nekega večera sta sedela Milček in Ramon v salonu in deček je na glas čital odlomek iz "Athalie."

Sklonjen nad njim mu je Ramon razlagal poedine izraze in njih pomen:

A t h a l i e.

Vaš oče?

J o a s.

Sem baje sirota.

Takoj po rojstvu so me prepustili usodi in o svojih roditeljih nisem nikoli slišal niti besedice.

A t h a l i e.

Kaj nimate roditeljev?

J o a s.

Zapustila sta me.

A t h a l i e.

Kako in kdaj?

J o a s.

V trenutku, ko sem zagledal luč sveta.

— V trenutku, ko sem zagledal luč sveta! — je ponovil Ramon zamišljeno.

Dete, ki je to čitalo vpričo njega, tudi nikoli ni poznalo svoje matere, niti očeta.

Očeta!

Da! Milček je bil v baronovih očeh še vedno otrok neznanega Heleninega ljubčka, plod zakonolomstva, bastard, ki sta mu ga bila podtaknila laž in sleparija.

Mislil je pa tudi na to, da je Helenin otrok dete pregrešne žene, ki jo je pa nekoč ljubil in oboževal, da, ki jo je celo še zdaj ljubil.

Če je gledal dečka, se mu je zdelo, da še vedno vidi, kako ga mati boža in poljublja.

— Nadaljuj, mali, — je dejal po kratki pavzi.

In deček je jel znova čitati:

A t h a l i e.

Ali bi mi mogli vsaj povedati, z katere dežele ste?

J o a s.

Ta hram je moja domovina; druge ne poznam.

A t h a l i e.

A kje se je ljudem posrečilo najti vas?

J o a s.

Pri lačnih volkovnih, ki so me hoteli požreti.

Ramon si je zakril obraz z rokami. Dečka je vlekla neka čudna notranja sila, da bi se vrgel svojemu dobrotniku v naročje in poskusil ublažiti bolest, ki je grof ni mogel več skrivati. Rad bi bil storil to, pa ni imel poguma. In tako je nepremično obstal na svojem mestu.

Bil je zelo bled in srce se mu je krčilo. Slednjič se je opogumil in dvignil oči.

Ramon je ihtel.

— Gospod, to čtivo je vas menda užalostilo, — je dejal deček tiho, hoteč obrniti misli svojega dobrotnika od razburljivega predmeta. — Če želite, odložim knjigo.

— Da, drago dete, zapri knjigo in pomeniva se. Hočeš?

— Z veseljem, gospod.

— Pripoveduj mi o svojih otroških letih. Mnogo si izkusil, a?

— O, da gospod, mnogo sem izkusil, — je ušlo dečku iz ust pod vplivom spominov na otroška leta.

— Zelo mnogo, — je pritrdil Ramon.

Deček se je ustrašil. Opazil je sledove popolnega obupa na dobrotnikovem obrazu in bal se je, da bi nevede ne ranil njegovega srca. Da bi nekoliko omilil vtis svojih besed, je dejal:

— Bil sem pri roditeljih, gospod, to je bila moja usoda.

— Tvoji starši . . . ti podleži, ki so te mučili in hoteli napraviti iz tebe tolovaja!

— Da, imel sem tudi uteho... srečo, ki mi je pomagala prenašati križe in težave.

— Srečo?

— Imel sem prijatelja, dobrega in zvestega prijatelja . . . Claudineta.

— Claudinet! Saj res! Nisem pozabil nanj. Spominjam se, da mi je on prvi povedal o tebi. Tudi njega hočem rešiti neznosnega življenja. Trenutno tega žal ne morem storiti. Če te hočem živega in zdravega obdržati pri sebi, je treba, da izgube tvoji starši sled za nama. Če bi vedeli, kje si, bi te lahko zahtevali nazaj.

Deček je prebledel in mraz ga je spreletel.

(Dalje prihodnjič)

Ameriško vojaštvo v Afriki

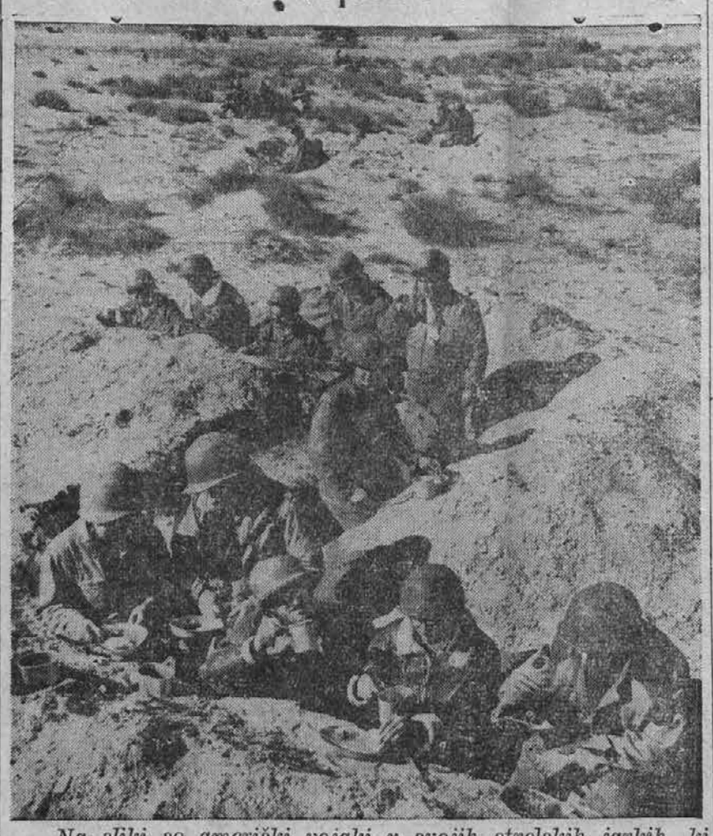

Na sliki so ameriški vojaki v svojih strelskih jarkih, ki používajo svoje kosilo, ko je prenehala furija napadov.

IZ URADA SLOV. NAR. DOMA NA ST. CLAIR AVE.

Naznanja se vsem tajnikom društev, kateri pobirajo asesment v Slov. nar. domu, da se bo za ta mesec pobiral asesment v soboto 24., ker pade na 25. nedelja. Prosi se vse tajnike in članstvo, da to obvestilo vpoštevajo.

John Tavčar, taj. SND.

POZOR! ★

PLES VSAKO SOBOTO VEČER

V TWILIGHT GARDENS

POSEBNOST! — Na velikonočno nedeljo, 25. aprila bosta igrala dva orkestra.

John Zalokar in njegov "veseli" orkester — kot posebna atrakcija pa bo nastop priljubljenega godbenika LOU TREBAR in njegovega popularnega orkestra, ker je sedaj prvič prišel na dopust od vojakov.

VSTOPNINA 50c

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY COMPANY'S

Fashion Basement

Nove spomladanske

Obleke

4.99

Prijetni novi stili . . . ki bodo ugajali vsakemu dekletu! In ker bo odslej pomlad . . . zakaj si ne bi vašo obleko že danes nabavili? Naša zaloga je popolna z oblekami, ki vam bodo všeč—*obleke, ki bodo dobro pristojale, ker so nalašč ukrojene za vaš stas.* Izdelane so tako, da boste zgledala prav vitka, mere 9 do 15—toda vam ni treba biti 15, da jih lahko nosite.

JUNIORS JE MERA—NE STAROST!

The May Co. Basement

Mali oglasi

IŠČE SE

ŽENSKE

za

Lahko interesantno tovarniško delo

Predznanje ni potrebno.

Mi Vas bomo učili.

Plača na uro.

Poleg overtime.

THE E. F. HAUSERMAN CO.

6800 Grant Ave.

Med. E. 71st in E. 49th St.

južno od Harvard

Otvoritvena posebnost

STENSKI PAPIR, preko 1000 novih 1943 vzorcev na izbero. Posebnost od 1/3 do 1/2 ceneje.

NATIONAL WALL PAPER & PAINT CO.

6922 St. Clair Ave.

IŠČE SE MOŠKE

ZA VOJNO DELO.

Predznanje ni potrebno

ACME PLATING CO.

1563 E. 21st St.,

med Payne in Superior Ave.

Želim kupiti

avto, ki je v dobrem stanju. Plačam v gotovini. Pokličite HEnderson 5840, Mr. Gregory.

ŽENSKE

DOBIJO VOJNO DELO.

Izkušnja ni potrebna

ACME PLATING CO.

1563 E. 21st St.

med Payne in Superior Ave.

Dečki in dekleta

nabirajte gliste in takozvane "night crawlers," v vašem prostem času. Plača se $2.00 galono, ali 50c kvart. ART MALLOY, 1311 E. 55 St.

IŠČE SE

JEKLARSKE MOLDERJE

MAINTENANCE DELAVCE

LIVARSKE TEŽAKE

Plača na uro

West Steel Castings Co.

805 EAST 70th ST.

Stanovanje

5 sob se išče za 3 odrasle osebe. Ako ima kdo kaj, naj pokliče ENdicott 2399, ali pa naj se oglasi na 1121 E. 66 St.

Išče se

izkušenega mesarja takoj. Zglasi naj se pri Slov. zadružni zvezi, 667 E. 152 St.

Kupim certifikate za liker

Pokličite EN. 8766, ali zglasite se na 7115 EUCLID AVE.

Izurjeni operatorji

na

BORING MILLS

(Horizontal in Vertical)

VELIKIH STRUGALNIKIH

RADIAL DRILL

Plača na uro, poleg "overtime." Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite.

Wellman Engineering

7000 CENTRAL